

Polityka otwartości w Instytucie Medycyny Pracy imienia prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi

dr Jolanta Przyłuska
Instytut Medycyny Pracy w Łodzi
Dział Zarządzania Wiedzą

Krajowe Warsztaty Otwartego Dostępu OpenAIRE.
Polityki otwartości w Polsce. 8 czerwca 2020 r.

Kontekst przyjęcia polityki oraz etapy realizacji

W 2018 r. na mocy uchwał senatów 7 uczelni medycznych i zarządzeniem dyrektora 1 instytutu badawczego weszły w życie zapisy **Polityki Otwartego Dostępu Polskiej Platformy Medycznej.**

Polska Platforma Medyczna

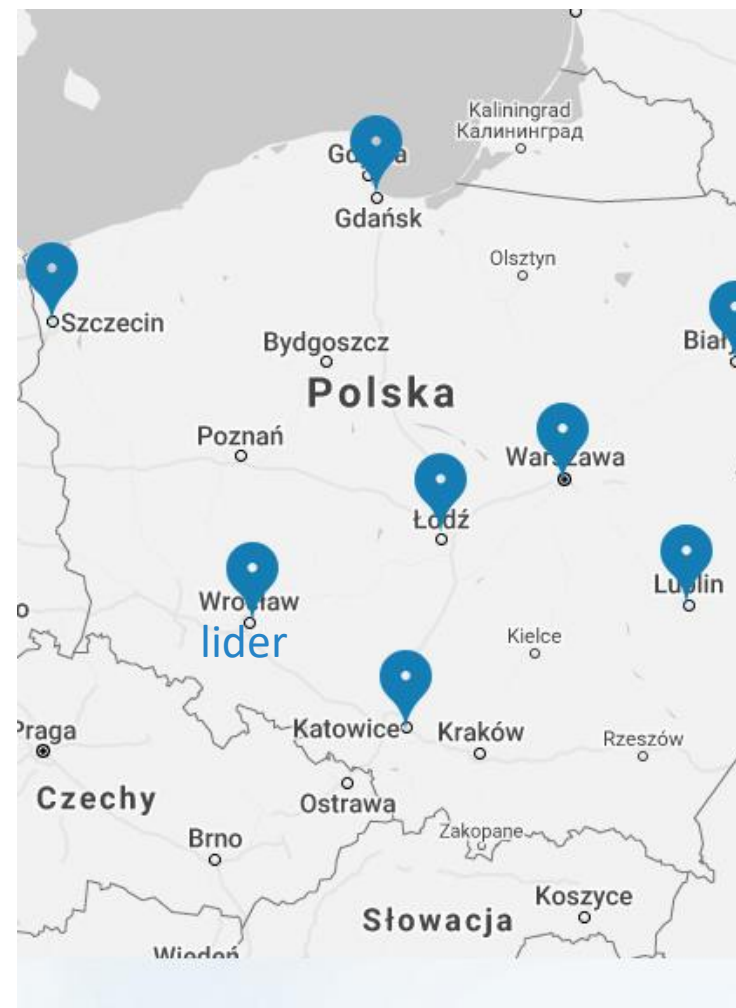
Polska Platforma Medyczna (obecnie w budowie) to 1 wspólne repozytorium centralne PPM i 8 repozytoriów lokalnych u wszystkich Partnerów projektu. Celem platformy jest transfer wiedzy pomiędzy sektorem nauk medycznych a społeczeństwem poprzez zapewnienie otwartego dostępu do pełnych tekstów publikacji, rozpraw doktorskich, danych badawczych i innych dokumentów zgromadzonych na platformie. Zakończenie projektu planowane jesienią 2020 r.

2017 start projektu

1 instytucja posiadała politykę OD

2020 obecnie

8 instytucji posiada politykę OD

Daty przyjęcia Polityki Otwartego Dostępu PPM

Lider projektu:

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu – 25.09.2018

Partnerzy:

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku – 27.09.2018

Gdański Uniwersytet Medyczny – 24.09.2018

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach – 24.10.2018

Uniwersytet Medyczny w Lublinie – 24.10.2018

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie – 26.09.2018

Warszawski Uniwersytet Medyczny – 24.09.2018

Instytut Medycyny Pracy w Łodzi – 26.09.2018

Pełnomocnicy ds. otwartego dostępu

Wśród uczestników projektu w 2017 tylko jedna instytucja miała powołanego pełnomocnika ds. otwartego dostępu. Obecnie sytuacja nie zmieniła się. Niektórzy Partnerzy projektu deklarują, że trwają prace w uczelni zmierzające do powołania pełnomocnika jeszcze w 2020 r.

2017 start projektu

1 instytucja posiadała pełnomocnika ds. OD

2020 ostatni rok realizacji

1 instytucja posiada pełnomocnika ds. OD

Droga do otwartości w IMP Łódź

2007 – otwarte repozytorium tematyczne ECNIS – biblioteka IMP

2016 :

- polityka otwartości IMP
- powołanie pełnomocnika ds. OD w IMP

2018 – polityka otwartości PPM

2020 – otwarte repozytorium PPM

Zasady Polityki Otwartego Dostępu PPM (1)

Jedna polityka, czy 8 oddzielnych?

Ustalono **jednolity tekst** Polityki Otwartości Polskiej Platformy Medycznej dla 8 instytucji, które wspólnie realizują projekt „Polska Platforma Medyczna – portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym”.

Tekst polityki dostępny pod adresem:

<http://www.ppm.edu.pl/>

<http://www.ppm.edu.pl/index.php/otwartosc-w-nauce/polityka-otwartosci-ppm/>

Zasady Polityki Otwartego Dostępu PPM (2)

Postanowienia ogólne:

Polityka **nie narusza** zapisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz **postanowień wynikających z aktów wewnętrznych Partnerów Projektu PPM** regulujących zasady zarządzania własnością intelektualną oraz zasady komercjalizacji **obowiązujących u poszczególnych Partnerów Projektu PPM.**

Zasady Polityki Otwartego Dostępu PPM (3)

Postanowienia ogólne, definicje pojęć :

Dane Badawcze – dane zebrane lub wytworzone jako materiał do analizy w ramach badań naukowych w szczególności: zanonimizowane wyniki eksperymentów, pomiarów, obserwacji, statystyki, ankiety, zdjęcia, w tym takie dane, które mają formę graficzną.

Repozytorium PPM – narzędzie informatyczne służące do udostępniania publicznie dorobku naukowego Partnerów Projektu PPM deponowanego i przechowywanego w repozytoriach lokalnych.

Repozytorium Lokalne – narzędzie informatyczne służące do deponowania, przechowywania i udostępniania dorobku naukowego Partnera Projektu PPM **w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym na warunkach otwartej licencji Creative Commons.**

Zasady Polityki Otwartego Dostępu PPM (4)

Postanowienia ogólne, definicje pojęć:

Dane Badawcze – dane zebrane lub wytworzone jako materiał do analizy w ramach badań naukowych w szczególności: zanonimizowane wyniki eksperymentów, pomiarów, obserwacji, statystyki, ankiety, zdjęcia, w tym takie dane, które mają formę graficzną.

Repozytorium PPM – narzędzie informatyczne służące do udostępniania publicznie dorobku naukowego Partnerów Projektu PPM deponowanego i przechowywanego w repozytoriach lokalnych.

Repozytorium Lokalne – narzędzie informatyczne służące do deponowania, przechowywania i udostępniania dorobku naukowego Partnera Projektu PPM w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym [na warunkach otwartej licencji Creative Commons](#).

Zasady Polityki Otwartego Dostępu PPM (5)

Otwarty dostęp do Publikacji:

Autorzy **powinni dążyć do zapewnienia otwartego dostępu** do Publikacji poprzez zdeponowanie ich elektronicznej postaci w Repozytorium Lokalnym **wraz z udzieleniem licencji, na warunkach przyjętych w regulaminach Repozytoriów Lokalnych**.

Otwarty dostęp powinien być zapewniony **niezwłocznie po opublikowaniu**.

Szczegółowe zasady deponowania prac określają poszczególne **regulaminy Repozytoriów Lokalnych** u Partnerów Projektu PPM.

Zasady Polityki Otwartego Dostępu PPM (6)

Otwarty dostęp do **Danych Badawczych**:

Decyzję o ich umieszczeniu **podejmuje odpowiednio Rektor albo Dyrektor instytutu badawczego** lub osoba przez nich do tego upoważniona w porozumieniu z Twórcą Danych Badawczych.

Twórcy Danych Badawczych, **dokładają wszelkich starań** w celu zapewnienia otwartego dostępu, w szczególności poprzez:

- opracowanie i aktualizację **planu zarządzania** Danymi Badawczymi
- **zdeponowanie** w Repozytorium Lokalnym
- jeśli to możliwe, **publiczne udostępnienie wraz z udzieleniem licencji**.

Szczegółowe zasady zdeponowania Danych Badawczych w Repozytorium Lokalnym, określają poszczególne **regulaminy Repozytoriów Lokalnych**.

Zasady Polityki Otwartego Dostępu PPM (7)

Postanowienia końcowe:

Polityka obowiązuje przez **czas nieokreślony**.

Wszelkie **zmiany** w treści Polityki **wymagają zgody wszystkich Partnerów**.

W **okresie trwałości projektu**, żaden z **Partnerów Projektu PPM** nie odstąpi od stosowania zasad.

Po **zakończeniu okresu trwałości projektu** można **zrezygnować** ze stosowania Polityki z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Odstąpienie od stosowania Polityki przez dowolnego Partnera nie wpływa na obowiązywanie Polityki w stosunku do pozostałych Partnerów Projektu PPM.

Zadania pełnomocnika w IMP (1)

Ważniejsze zadania pełnomocnika:

Koordinowanie prac związanych z **tworzeniem, utrzymaniem** i rozwojem **infrastruktury** Otwartego Dostępu w IMP.

Edukacja adresatów Polityki w zakresie otwartego dostępu do publikacji i danych badawczych.

Monitorowanie realizacji Polityki oraz raportowanie wyników.

Zadania pełnomocnika w IMP (2)

Udział w opracowaniu **dokumentów wewnętrznych regulujących działanie repozytorium:**

- zarządzenie dyrektora w sprawie systemu ewidencji oraz archiwizacji efektów działalności naukowej pracowników,
- regulamin repozytorium.

Zadania pełnomocnika w IMP (3)

Tworzenie, utrzymanie i rozwój **infrastruktury** Otwartego Dostępu w IMP:

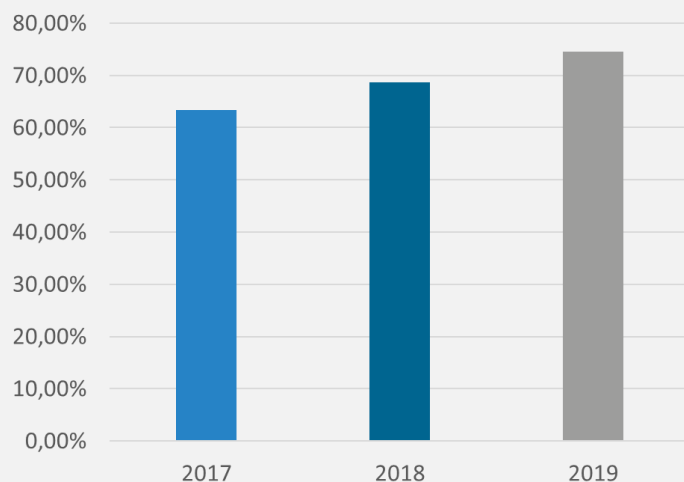
Uczestnictwo w projekcie PPM, w tym:

- wdrożenie Polityki,
- budowa repozytorium lokalnego i platformy centralnej,
- udostępnianie na zasadach OA:
400 publikacji,
150 danych badawczych.

Zadania pełnomocnika w IMP (4)

Monitorowanie realizacji Polityki oraz raportowanie wyników:

Od 2017 roku
w sprawozdaniu rocznym
IMP raportowana jest
liczba publikacji w
wolnym dostępie
(gold, green, free):
2017 - 63,3%,
2018 - 68,6%,
2019 - 74,5%.

Kwestie do rozważenia

Polityka otwartości i powołanie pełnomocnika to dopiero początek drogi do otwartości.

Zagadnienia do dopracowania - **podział kompetencji w instytucji:**

- Edukacja w zakresie otwierania danych badawczych (*5 Open Star, FAIR)
- Kto decyduje jakie dane badawcze mają być udostępniane?
- Kto wspiera tworzenie planów zarządzania danymi badawczymi?
- Kto powinien być opiekunem danych badawczych?

LIDER PROJEKTU
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
ppm@umed.wroc.pl

PARTNERZY PROJEKTU
Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
ppm@umb.edu.pl
Gdański Uniwersytet Medyczny
ppm@gumed.edu.pl
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
ppm@sum.edu.pl
Uniwersytet Medyczny w Lublinie
ppm@umlub.pl
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie
ppm@pum.edu.pl
Warszawski Uniwersytet Medyczny
ppm@wum.edu.pl
Instytut Medycyny Pracy w Łodzi
ppm@imp.lodz.pl

Uniwersytet Medyczny
w Poznaniu

Uniwersytet Medyczny
w Białymstoku

Gdański Uniwersytet Medyczny

Śląski Uniwersytet Medyczny
w Katowicach

Uniwersytet Medyczny
w Lublinie

Pomorski Uniwersytet Medyczny
w Szczecinie

Warszawski Uniwersytet Medyczny

Instytut Medycyny Pracy
w Łodzi

Polska Platforma Medyczna

Zeskanuj kod QR
i zacznij korzystać z PPM

BADANIA **WIEDZA** **BIZNES**

kontakt: jolanta.przyluska@imp.lodz.pl

Dziękuję za uwagę!